МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА конституційного і адміністративного права
(повна назва кафедри)

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Правове регулювання обігу криптовалют»
за напрямом (спеціальністю) 081 Право
(шифр та повна назва напряму (спеціальності))

Укладач: к.ю.н., доцент Устинова І.П.
(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б. викладача)

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри конституційного і адміністративного права
(повна назва кафедри)

Протокол № 11 від «28» 08 2023 р.

Завідувач кафедри Ольга ГУСАР

Тема 1. Поняття крипто активів. Сутність та різновиди крипто валют.

Сутність і співвідношення понять "міжнародні розрахунки" та "валютні операції", та «Криптороозрахунки».

Міжнародні розрахунки - це грошові розрахунки між установами, підприємствами, банками та окремими особами, пов'язані з рухом товарно-матеріальних цінностей та послуг у міжнародному обороті.
Валютні операції — це контракти агентів валютного ринку щодо купівлі-продажу та надання позик в іноземній валюті на певних умовах, у певний момент часу.

Валютна операція у широкому розумінні — це конкретна форма прояву валютних відносин у народногосподарській практиці, у вузькому розумінні — операції, пов'язані з переходом права власності на валютні цінності, використанням валютних цінностей як засобу платежу в міжнародному обороті, увезенням, вивезенням, переказуванням на територію країни та за її межі валютних цінностей.

Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018р. № 2473-VIII.URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text.

Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text

Основні види валютних операцій:

конверсійні (форексні) операції (обмін однієї валюти на іншу),

депозитно-кредитні операції (надання міжбанківських позик (розміщення депозитів) у різних валютах).

Криптороозрахунки проходять через крипто гаманці, де акумулюються крипто активи.
Криптогаманець — це програмне рішення або апаратний пристрій, за допомогою якого ви можете керувати своїми криптовалютами. По суті, криптогаманець є сховищем зашифрованих паролів для взаємодії з блокчейном, в якому і зберігається криптовалюта.

Правові засади обігу валюти в Україні.

Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України № 361-IX від 06.12.2019р. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text.
Про віртуальні активи: Закон України 2074-IX від 17.02.2022 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text.
Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX, від 01.04.2023 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text
Про фінансові послуги та фінансові компанії:Закон України від 06.06.2023 № 1953-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text.

Концепція державного регулювання операцій з крипто валютами.
https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/10/concept-crypto-1.pdf

Сутність криптовалюти.
Криптовалюта (від англ. Cryptocurrency) — різновид цифрової валюти, емісія та облік якої виконується децентралізованою платіжною системою повністю в автоматичному режимі (без можливості внутрішнього або зовнішнього адміністрування).

Види криптовалют.

Какие Криптовалюты существуют?

- Криптовалютные пары
- Все криптовалюты
- Bitcoin.
- Ethereum.
- Dogecoin.
- Solana.
- Cardano.
- XRP.

Криптовалютний гаманець — програмне забезпечення, призначене для безпечного зберігання, керування та відстеження прав власності на цифрові активи, такі як біткойни, ефіріум та інші криптовалюти.

Криптовалютні гаманці – це цифрові пристрої зберігання даних, які зберігають коди, необхідні для безпечного доступу до ваших криптоактивів та обміну ними. Ви можете вибрати холодний або гарячий гаманець залежно від ваших уподобань. Холодний гаманець - це спеціально створений апаратний пристрій, який можна використовувати для зберігання криптовалют. Гарячий гаманець, з іншого боку, підключається безпосередньо до хмарної інфраструктури і надає безліч функцій, які недоступні в апаратних (холодних) гаманцях.

Не кожен гарячий гаманець надає однакові функції, і це може стати проблемою для дослідження та для пошуку потрібного саме для вас.

Тема 2. Правові засади регулювання учасників крипто ринку

Право електронної комерції та фінансове право. Відповідно до ст.3 Закону України «Про електронну комерцію» загальними положеннями електронної комерції в Україні є:

Електронна комерція - відносини, спрямовані на отримання прибутку, що виникають під час вчинення правочинів щодо набуття, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснені дистанційно з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, внаслідок чого в учасників таких відносин виникають права та обов'язки майнового характеру.

Електронна торгівля - господарська діяльність у сфері електронної купівлі-продажу, реалізації товарів дистанційним способом покупцю шляхом вчинення електронних правочинів із використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

Електронна форма представлення інформації - спосіб документування інформації, що означає створення, запис, передачу або збереження інформації у цифровій чи іншій нематеріальній формі за допомогою електронних, магнітних, електромагнітних, оптичних або інших засобів, здатних до відтворення, передачі чи зберігання інформації. Електронною формою представлення інформації вважається документування інформації, що дає змогу її відтворювати у візуальній формі, придатній для сприйняття людиною.

Електронне повідомлення - інформація, представлена в електронній формі, надана учасником відносин у сфері електронної комерції з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

Електронний договір - домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов'язків та оформлена в електронній формі.

Електронний підпис одноразовим ідентифікатором - дані в електронній формі у вигляді алфавітно-цифрової послідовності, що додаються до інших електронних даних особою, яка прийняла пропозицію (оферту) укласти електронний договір, та надсилаються іншій стороні цього договору.

Електронний правочин - дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснена з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

Інформаційні електронні послуги - платні або безоплатні послуги щодо оброблення та зберігання інформації, що надаються дистанційно з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем за індивідуальним запитом їх одержувача.

Комерційне електронне повідомлення - електронне повідомлення у будь-якій формі, метою якого є пряме чи опосередковане просування товарів, робіт чи послуг або ділової репутації особи, яка провадить господарську або незалежну професійну діяльність.

До комерційного електронного повідомлення не належить:

інформація, що надає прямий доступ до діяльності особи, доменне ім'я або адреса електронної пошти; повідомлення про товари, роботи чи послуги або ділову репутацію особи, розміщене не з метою їх просування;

Послуга проміжного характеру в інформаційній сфері - послуга з передачі та/або зберігання інформації та присвоєння мережевих ідентифікаторів.

Якщо послуга надається особою, яка є ініціатором передачі інформації, має змогу впливати на вибір одержувача інформації або може змінювати зміст інформації, що передається, така послуга не є послугою проміжного характеру в інформаційній сфері.

Реалізація товару дистанційним способом - укладення електронного договору на підставі ознайомлення покупця з описом товару, наданим продавцем у порядку, визначеному цим Законом, шляхом забезпечення доступу до каталогів, проспектів, буклетів, фотографій тощо з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, телевізійним, поштовим, радіозв'язком або в інший спосіб, що виключає можливість безпосереднього ознайомлення покупця з товаром або із зразками товару під час укладення такого договору.

Суб'єкт електронної комерції - суб'єкт господарювання будь-якої організаційно-правової форми, що реалізує товари, виконує роботи, надає послуги з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, або особа, яка придбаває, замовляє, використовує зазначені товари, роботи, послуги шляхом вчинення електронного правочину.

Поняття «Віртуальний актив».

Можна визначити як актив в електронній формі, створений із використанням криптографічних засобів, що існує у вигляді цифрового програмного коду й не має фізичної форми, право власності на яке засвідчується шляхом внесення цифрових записів до реєстру цифрових транзакцій, і має економічну цінність.

Державний фінансовий моніторинг активів.

Фінансовий моніторинг – діяльність із виявлення незаконно отриманих доходів та запобігання фінансуванню тероризму. Національний банк встановлює до банків та небанківських установ вимоги щодо протидії відмиванню незаконно отриманих доходів та перевіряє їх дотримання.

Правові основи доходів фізичних осіб від обігу крипто валют.

Законодавець прирівнює доходи фізичних осіб від крипто валюти до інших видів доходів і оподатковується за ставкою 18 %.

Криптобіржа

https://blog.whitebit.com/uk/what-is-a-cryptocurrency-exchange/

Види кріптобірж.

Централізована біржа (CEX)

Децентралізовані біржі (DEX)

P2P –платформи.

CEX & DEX Централізована біржа (CEX)

- під наглядом державних органів;
- працює із криптовалютами та фіатом;
- зручні інтерфейси;
- всі гроші на балансі біржі;
- необхідна ідентифікація;
- миттєве виконання ордерів;
- доступ за е-мейлом.

Децентралізована біржа (DEX)

● поки не регулюється державами;
● працює виключно із криптовалютами;
● всі гроші на смарт-контракті;
● ідентифікація не вимагається;
● доступ за Ethereum-гаманцем;
● Інтерфейси залишають бажати кращого;
● швидкість виконання ордерів залежить від навантаження на блокчейн

Decentralized Finances DeFi – це екосистема пов'язаних із фінансами децентралізованих додатків (Dapps), що побудовані на базі розподілених мереж під стратегічним керуванням ком'юніті або засновників. Основні принципи:

● відкритий код
● доступність для кожного користувача
● фінансова прозорість

Тема 3. Податкові та фінансово контрольні аспекти діяльності учасників крипто ринку

Оподаткування операцій з крипто валютами.

Облік доходів та витрат від операцій з криптовалютами або ж витрат на видобування криптовалют здійснюється окремо від обліку доходів та витрат від іншої діяльності.

Витрати від операцій з криптовалютами мають бути підтверджені документами, в тому числіелектронними, виданими професійними учасниками на ринку крипто валют.

У разі отримання збитку за результатами звітного періоду сума загального фінансового результату за операціями з криптовалютами зменшує загальний фінансовий результат наступнихподаткових (звітних) періодів.

Нарахований суб'єктом, що здійснює операції з криптовалютами, податок на прибуток від таких операцій не зменшує фінансового результату до оподаткування такого суб'єкта.

Тимчасово, на період щонайменше до 31 грудня 2024 року включно, розмір ставки податку наприбуток підприємств, що застосовується до прибутку від операцій з криптовалютами, встановлюєтьсяу розмірі 5%.

Тема 4. Юридичні аспекти блокчейн технологій

Блокчейн (англ.*blockchain, block chain* від *block* — блок, *chain*— ланцюг, тобто *ланцюжок блоків*) — розподілена база даних, що зберігає впорядкований ланцюжок записів (так званих блоків), що постійно довшає. Кожен блок містить часову позначку, хеш попереднього блоку та дані транзакцій, подані як хеш-дерево. Інформація про транзакції зазвичай надається відкритою, не шифрованою. Захистом від підробки та спотворення слугує включення хешу всього блоку у наступний блок. Тому внесення змін в один з блоків вимагає відповідних змін в усіх блоках після нього, що зазвичай виявляється або дуже складно, або дуже коштовно.

Можливі області застосування блокчейна. Публічні та приватні блокчейни. Блокчейн в освіті, медицині, юриспруденції, документообіг, земельний кадастр, перспективи на майбутнє.

Правове регулювання впровадження і використання технології блокчейн і смарт-контрактів в різних сферах, в т.ч. державної, банківської, біржової.

Саме технологія блокчейн дозволяє забезпечити безпеку, надійність та перевіреність транзакцій у мережі Bitcoin. У цій статті ми розглянемо технологію блокчейн, її основні принципи та роль у екосистемі Bitcoin.

Технологія блокчейн - це система запису та передачі інформації, що дозволяє зберігати дані у вигляді ланцюжка блоків. Кожен блок містить інформацію про певну кількість транзакцій та хеш попереднього блоку. Таким чином, кожен блок забезпечує взаємозв'язок з попереднім блоком, що утворює ланцюжок.

Основні переваги блокчейн-технології включають децентралізацію, прозорість, надійність, швидкість та ефективність. Завдяки децентралізованості, дані зберігаються на

різних комп'ютерах, що робить мережу майже неперехідною до взлому. Прозорість дозволяє користувачам перевіряти та слідкувати за всіма транзакціями в режимі реального часу. Надійність забезпечується тим, що кожен блок містить унікальний хеш-код, який унеможливлює його модифікацію без відповідного впливу на всю мережу. Швидкість надає можливість слідкувати за ціною Bitcoin посикундно і мати актуальну інформацію постійно.

Таку розподілену базу даних закладено в основу крипто валюти Bitcoin (вона була описана 2008 і реалізована 2009 року). По суті, це своєрідна книга обліку всіх операцій

Тема 5. SMART-CONTRACT: поняття та правова природа

Смарт-контракт - програмний код, призначений для функціонування у блокчейні, з метою укладання та автоматизованого виконання угод або здійснення інших юридично значимих дій, із заздалегідь заданими та незмінними в майбутньому умовами

Смарт-контракт представляє собою угоду, яку написано у формі комп'ютерного коду та яку можна укласти, змінити чи розірвати тільки за допомогою певної комп'ютерної програми. Такі угоди набувають усе більшої популярності, оскільки вони полегшують життя своїм підписантам за рахунок їх автоматизації. Смарт-контракти засновані на технології блокчейну, яка дозволяє здійснювати транзакції без втручання фінансових установ. Тому сторонам смарт-контракту потрібно обрати середовище для укладення такого виду угоди. Зазвичай таким середовищем виступає Ethereum, а також Polkadot, Ripple та Tron.

Він містить свої своєрідні «реквізити», до яких слід віднести:

1. Середовище для укладення такого виду угоди. Вище ми зазначили, які саме платформи найчастіше використовуються для цього.
2. Сторони самого смарт-контракту.
3. Активи, які виступають предметом смарт-контракту і підлягають обміну.
4. Умови договору, які сторони зобов'язуються виконати.
5. Джерела зовнішньої інформації або як їх ще називають — «оракули». Необхідність у цьому елементі виникає, наприклад, коли умовою смарт-контракту є постачання певного товару. Сам блокчейн цієї інформації не може мати, тому зовнішні джерела (оракули) її передають безпосередньо до нього.

Для того, щоб створити смарт-контракт, потрібно здійснити ряд дій, які для звичайної людини без знань основ написання програмного коду будуть досить важкими для виконання. Це пояснюється тим, що одним з етапів створення смарт-контракту є саме написання коду, який буде слугувати алгоритмом дій, коли сторони почнуть виконувати свої зобов'язання. Простими словами «розумна угода» може звучати так: «Коли Особа 1 заплатить Особі 2 суму в розмірі 100 ETH (криптовалюта Ethereum) за якусь річ, то Особа 1 отримає цю річ наступним способом». Звичайно, смарт-контракти бувають різними, наприклад, є такий їх вид, як «сейф», коли смарт-контракт не дає доступу до активів аж до певної дати.

Використання смарт-контрактів це їх використання децентралізованими автономними організаціями DAO, правила управління яких визначаються саме смарт-контрактами. Оскільки найважливіший аспект DAO — це їхня прозорість, то кожен крок щодо рішення DAO (етап пропозиції, обговорення, голосування та документації) є доступним публічно.

Цікавим прикладом застосування смарт-контрактів є їх використання в індустрії онлайн-продажів. Наприклад, придбання через інтернет-магазин. Умови договору купівлі-продажу будуть зазначатися в смарт-контракті. Оплата за товар, який ви замовили, буде зафіксована в блокчейні і тільки після того, як ви отримали своє замовлення, сума перераховується на рахунок продавця.

Смарт-контракти забезпечують також ідентифікацію особи, що може значно спростити як подачу багатьох документів для отримання ліцензії, так і допоможе уникнути плутанини щодо наявності відповідних прав на підписання.

Переваги та недоліки смарт-контракту

Переваги:

- прозорість — сторони можуть чітко бачити умови виконання зобов'язання;
- швидкість — обмін активами відбувається одразу, як тільки сторони виконають свої зобов'язання;

- відсутність необхідності залучати посередників;
- полегшене примусове виконання зобов'язань за рахунок автоматизації.

Недоліки

- відсутність гнучкості, оскільки сторона не має можливості пояснити іншій стороні причини несплати, або домовитися про перенесення дедлайнів;
- сумнівність безпеки, оскільки як і будь-яка комп'ютерна програма, смарт-контракт може мати певні баги й ніхто не виключає можливість впливу комп'ютерних вірусів;
- складність укладання, оскільки не кожна особа має хоча б мінімальні знання в написанні кодів, не говорячи вже про те, що потрібно дотримуватися певної процедури в укладенні такого смарт-контракту.

Досліджуючи питання укладення смарт-контрактів, всі посилаються на те, що для смарт-контрактів не потрібно винаймати юристів чи звертатися до нотаріуса, тобто все, ніби, можна зробити самостійно. Але укладання смарт-контрактів — складний процес, оскільки, якщо договір стосується великої суми грошей, то для передбачення всіх можливих ризиків і ситуацій вам знадобиться юрист, а для написання цього у вигляді коду — кваліфікований програміст. Звичайно ж, чудово мати юриста-програміста, який вам допоможе в цьому. Можливо, це й буде новою прогресивною спеціальністю в майбутньому. Хоча смарт-контракти і бурхливо вриваються в наше життя, але для того, аби вони стали повноцінною заміною звичайних паперових договорів, повинно пройти немало часу. На даний момент смарт-контракт як явище все одно має існувати в рамках правової системи тієї чи іншої країни, а самі операції в рамках смарт-контракту повинні підпорядковуватися вимогам законодавства щодо таких операцій. Тому чекаємо нормативну імплементацію поняття «смарт-контракт» та закріплення порядку регулювання його укладання.

Тема 6. Юридичний супровід NFT

Цибань А.А., Окремі аспекти правової природи nft-токенів як віртуальних активів (благ) URL: http://lsej.org.ua/1_2023/33.pdf

Поняття NFT як юридичне явище.

Абревіатура NFT розшифровується як non-fungible token та означає невзаємозамінний токен. Особливість такого токену полягає у тому, що він засвідчує оригінальність цифрового твору та дає можливість зафіксувати права авторів у цифровому середовищі. Інформація про автора та покупців твору є відкритою та міститься у блокчейні. Створюється NFT шляхом розміщення картинки чи аудіофайлу на спеціальних платформах, таких як Opensea, Rarrible, Yellow Heart, Nifty Gateway тощо. Придбати NFT можна на тих же платформах.

Як справедливо зазначено, NFT-токен (Non-Fungible Token, у перекладі з англійської «невзаємозамінний токен») – це унікальний токен, який існує в єдиному екземплярі і його не можна нічим замінити та який засвідчує право власника на цифровий актив. Тобто, умовно якщо один біткоїн дорівнює іншому одному біткоїну, то таке правило до невзаємозамінних токенів ми застосувати не можемо. При цьому, знову ж таки, це вид активу, що також походить від блокчейну, як і криптовалюта.

Суб'єктивне визначення NFT.

NFT є токеном. Він є основним будівельним блоком компьютерного коду, який створює унікальне цифрове представлення цифрового або фізичного активу, але записується і може бути переданий на блокчейн.

NFT є класом цифрових активів. Складно описати всі випадки використання, але NFT може:

1. бути доказом юридичного володіння цифровим або фізичним активом, що знаходиться поза блокчейном (наприклад, акція)
2. втілювати права, за якими власним NFT має право вимагати виконання зобов»язань записаних в NFT (наприклад будь-які права пов»язані з фінансовим інструментом)
3. Використовуватися для надання ліцензії власнику на використання певнох інтелектуальної власності

4. використовуватися для надання власнику NFT прав інтелектуальної власності.

Існую мало NFT , в яких основний контент фактично вбудовується в сам NFT і зберігається безпосередньо на блокчейні. Великі файли (високо роздільне мистецтво, музика, кіно) є занадто витратним для включення у сам NFT через витрати на майнінг, тому стандартною практикою є включення посилання на місце, де можна знайти файл.

Некоректні уявлення про NFT.

1. Не є крипто валютами в вузькому розуміння
2. Не є лише мистецтвом, колекціонерським речами, мультфільмами, валютою у комп'ютерних іграх або спекулятивним інвестиційним інструментом
3. Не всі використовують для незаконних або злочинних дій: NFT, зокрема, ті що стосуються популярних у роздрібних інвесторів цифрових зображень, використовуються для фінансової злочинності, але не є переважним методом високоорганізованих злочинців для відмивання незаконно набутих коштів, через їх можливості відстеження на блокчейні, високу аналітичну складність фірм і успіхи правоохоронних органів відстеження коштів,тобто викрадені NFT можуть бути швидко відстежені
4. Можуть бути використані в цифровій інфраструктурі фінансових установ
5. Потребують такого ж регуляторного аналізу, який застосовується до токенів загалом.

Характеристики NFT, що мають спільні риси з іншими віртуальними активами:

1.Унікальність та незамінність: NFT набувають свою цінність і корисність завдяки своїй унікальності, а головне незамінність

2. можливість перевірки на блокчейн: історія володіння та передачі може бути перевірена на блокчейн

3.Потійність та відстежуваність: дані записуються на блокчейн необмежений час, а повна історія передачі може бути відстежень

4.Незмінність: оскільки історія блокчейн підтримується та оновлюється мережею комп'ютерів, жодна окрема мережа чи система комп'ютерів не може змінити запси історії на блокчейнів. Таким чином, блокчейн є незмінним, що є важливим при використанні таких технологій.

5.Розумні контракти: NFT працюють на розумних контрактах щоб транзакції самостійно виконувалися) також можуть включати складні характеристики «реального світу», такі як умови передачі, вартості)

6. Збереження інформації: метадані NFT є збереженням будь якої інформації, програмованою в розумному контракті, NFT може існувати постійний запис або реєстр інформації

Тема 7. ICO та IDO - Правова специфіка та практичне застосування. SMART-CONTRACT: поняття та правова природа

ICO, Initial coin offering (*Ай Сі О*, с первинна пропозиція [розміщення] монет — форма залучення інвестицій у вигляді продажу інвесторам фіксованої кількості нових одиниць криптовалют, одержаних разовою чи прискореною генерацією. Зустрічається також форма «первинної пропозиції токенів». Крім цього термін ICO часто замінюється словом "краудсейл".

Криптовалютні краудсейли - це великі публічні кампанії зі збору коштів для цифрових активів, як правило, нових криптовалют. Якщо ви чули про Kickstarter або GoFundMe, ви вже знаєте дещо про краудсейли. Якщо ви плануєте інвестувати в нову криптовалюту через краудсейл, важливо вивчити процес продажу та зрозуміти пов'язані з ним фінансові ризики.

Краудфандинг – це спосіб залучити кошти для росту і розвитку проекту, ініціативи, підприємства або програми за рахунок внесків від великої кількості сторонніх осіб, які можуть бути не пов'язані ані з самим проєктом, ані з професійним бізнес-інвестуванням. Для засновника це безризикові кошти, оскільки залучаються вони на доброчинній основі від небайдужих до можливого проєкту людей.

У сучасному світі кошти збираються переважно на онлайн-платформах, а за внесок доброчинці отримують винагороду – якісь пам'ятні речі, або сертифікат на майбутній продукт, якщо його вдасться виготовити.

Краудфандингові кошти крім фінансової допомоги означають моральну підтримку для підприємця. Гроші не потрібно повертати. Але необхідно ефективно використати, щоб не змарнувати довіру людей.

В чому різниця IDO та ICO?

IDO, або первинна пропозиція DEX - це пропозиція криптовалюти (або токена), яка відбувається на децентралізованій біржі (DEX). Однак, на відміну від ICO, де токени продаються до лістингу на біржі, токени IDO відразу ж розміщуються на DEX, через яку вони запускаються Uniswap, SushiSwap, PancakeSwap

DAO Maker – це фандрайзинг платформа для інвестицій у нові крипто валютні проекти

Тема 8. Зарубіжний досвід регулювання крипто ринку та перспективи.

Великобританія

Управління фінансового контролю, або Financial Conduct Authority, здійснює реєстрацію та нагляд за крипто фірмами (cryptoasset firm), з 10 січня 2020 року.

Формально, реєстрація здійснюється виключно для цілей контролю за дотриманням AML/CFT режиму на підставі The Money Laundering, Terrorist Financing and Transfer of Funds (Information on the Payer) Regulations 2017 (MLRs).

Фактично, FCA застосовує ширший підхід при розгляді заявок на реєстрацію і в подальшому нагляді.

Фінансовий центр, де крипта ніколи не спить Реєстрації підлягають фірми, що надають наступні категорії сервісів:

- обмін крипто-активів на фіатні гроші et vice versa
- обмін різних типів крипто-активів між собою
- крипто АТМи
- провайдери peer-to-peer обмінників
- випуск нових крипто-активів (ICO)
- кастодіальні гаманці

Важливі зміні - з 8 жовтня 2023 року вступають в дію нові Financial Promotions Rules відносно крипто-активів та крипто фірм.

У червні 2023 року FCA видала керівництво щодо застосування правил рекламування та просування крипто-активів та пов'язаних сервісів.

Дія даного керівництва застосовується як до локальних компаній, так і іноземних компаній, що надають сервіси резидентам Великобританії.

Санкції за порушення правил: до двох років позбавлення років та/або штраф, без верхньої межі.

Фінансовий центр, де крипта ніколи «не спить». Відповідно до нових правил, з 8 жовтня 2023 року у законний спосіб рекламувати сервіси, пов'язані з крипто активами можна буде лише наступним чином:

1. Якщо матеріал розповсюджується авторизованою особою.
2. Якщо матеріал розповсюджується неавторизованою особою, однак затверджен авторизованою особою.
3. Якщо матеріал розповсюджується особою, яка зареєстрована як крипто фірма в FCA.
4. Матеріал підпадає під виключення, встановленні The Financial Services and Markets Act 2000 (Financial Promotion) Order 2005.

Наразі, регулювання крипто-бізнесів країнами-членами ЄС здійснюється виключно в межах вимог П'ятої AML Директиви, яка почала діяти з 10 січня 2020 року.

Регулювання здійснюється на підставі локальних актів країн-членів, і є дуже сегментованим.

Певні країни розширили вимоги до реєстрації (авторизації) вийшовши за межі приписів 5AMLD (Німеччина, Нідерланди, Франція, Мальта).

9 червня 2023 року було офіційно опубліковано текст Markets in Crypto Assets Regulation, або MiCA – перший Регламент ЄС, що регулює емісію, первинне розміщення, вторинний ринок крипто-активів, та діяльність сервіс-провайдерів, або CASP'ів.

Вперше, MiCA запроваджує можливість паспортизації діяльності CASP'ів. Це означає, що замість реєстрації у 20+ країнах-членах ЄС, провайдери зможуть здійснювати свою діяльність через авторизацію з регулятором у країні місцезнаходження.

Провайдери, зареєстровані за межами ЄС, все ще зможуть надавати сервіси резидентам ЄС на основі концепції "reverse solicitation" (стаття 61 MiCA).

Перелік регульованих послуг відповідно до 5AMLD:

- обмін віртуальних активів на фіатні гроші
- кастодіальні гаманці.

Перелік регульованих послуг відповідно до MiCA:

- обмін віртуальних активів на фіатні гроші
- обмін віртуальних активів на віртуальні активи іншого виду
- кастодіальні гаманці або адміністрування
- діяльність торгівельного майданчику (платформи)
- виконання ордерів інтересах клієнта
- розміщення крипто-активів
- отримання і передання ордерів в інтересах клієнта
- фінансові поради відносно крипто-активів
- управління портфелем крипто-активів
- надання послуг з передання крипто-активів